

Επίπτωση της πανδημίας COVID-19 στην ανίχνευση και την αντιμετώπιση του καρκίνου σε Ηνωμένο Βασίλειο και Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής

Έντονος είναι ο προβληματισμός στη διεθνή ιατρική κοινότητα ότι η πανδημία COVID-19 έχει ιδιαίτερα αρνητικό αντίκτυπο στη φροντίδα ασθενών με καρκίνο. Ωστόσο, ελάχιστα είναι τα δεδομένα που ποσοτικοποιούν την επίπτωση. Οι Ιατροί της Θεραπευτικής Κλινικής της Ιατρικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, **Θεοδώρα Ψαλτοπούλου, Ιωάννης Ντάνας, Μαρία Γαβριατοπούλου** και **Θάνος Δημόπουλος** (Πρύτανης ΕΚΠΑ) (<https://mdimop.gr/covid19/>) συνοψίζουν τα δεδομένα της σχετικής μελέτης των Eva JA Morris και συνεργατών στο έγκριτο περιοδικό The Lancet Gastroenterology & Hepatology. Οι συγγραφείς ανέλυσαν δεδομένα από μεγάλες βάσεις δεδομένων στο Ηνωμένο Βασίλειο σχετικά με τις παραπομπές, τις κολονοσκοπήσεις, τις χειρουργικές επεμβάσεις και την ακτινοθεραπεία στο ορθό από την 1^η Ιανουαρίου 2019 έως την 31^η Οκτωβρίου 2020. Τα δύο έτη (2019 και 2020) συγκρίθηκαν ώστε να διαπιστωθεί η επίπτωση της πανδημίας COVID-19 στη διάγνωση και στην αντιμετώπιση ασθενών με καρκίνο στο παχύ έντερο και στο ορθό. Συγκριτικά με τον μηνιαίο μέσο όρο του 2019, τον Απρίλιο του 2020 παρατηρήθηκε μείωση των παραπομπών για διερεύνηση πιθανής κακοήθειας κατά 63%, με παράλληλη μείωση του αριθμού των κολονοσκοπήσεων κατά 92%. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα μια σχετική μείωση του αριθμού των περιπτώσεων που παραπέμφθηκαν για θεραπεία για κολο-ορθικό καρκίνο κατά 22%. Οι αριθμοί επανήλθαν στα επίπεδα του 2019 μόλις τον Οκτώβριο του 2020. **Αυτό σημαίνει ότι από τον Απρίλιο έως τον Οκτώβριο του 2020 περίπου 3500 λιγότεροι ασθενείς είχαν διαγνωστεί και αντιμετωπιστεί για κολο-ορθικό καρκίνο συγκριτικά με το αναμενόμενο με βάση την εικόνα του 2019.** Επιπλέον, παρατηρήθηκε μια σχετική μείωση κατά 31% στον αριθμό των ασθενών που υπεβλήθησαν σε χειρουργική επέμβαση τον Απρίλιο του 2020. Αξίζει να σημειωθεί ότι το ποσοστό των λαπαροσκοπικών επεμβάσεων μειώθηκε και αυξήθηκε το ποσοστό των επεμβάσεων με σχηματισμό κολοστομίας. Και αυτά τα ποσοστά επανήλθαν στα επίπεδα του 2019 έως τον Οκτώβριο του 2020. Όσον αφορά στον καρκίνο του ορθού, παρατηρήθηκε σχετική αύξηση στη χρήση νεο-επικουρικής ακτινοθεραπείας κατά 44% τον Απρίλιο του 2020 συγκριτικά με το μέσο μηνιαίο όρο το 2019, το οποίο αποδόθηκε στη μεγαλύτερη χρήση θεραπευτικών σχημάτων με βραχεία διάρκεια. Συμπερασματικά, η πανδημία COVID-19 μείωσε σημαντικά τον αριθμό των ασθενών που διαγνώστηκαν και αντιμετωπίστηκαν για κολο-ορθικό καρκίνο. Έως τον Οκτώβριο 2020 οι δείκτες είχαν επιστρέψει στα επίπεδα του 2019, ωστόσο ο όγκος των ασθενών ήταν μικρότερος παράλληλα με τη λήψη όλων των απαραίτητων προφυλάξεων. Αντίστοιχα δεδομένα από τις ΗΠΑ ανακοινώθηκαν πρόσφατα και από τους Z. Bakouny και συνεργάτες στο έγκριτο επιστημονικό περιοδικό JAMA Oncology (doi:10.1001/jamaoncol.2020.7600). Κατά τη διάρκεια της περιόδου Μάρτιος-

Ιούνιος 2020 πραγματοποιήθηκαν 15453 διαγνωστικές εξετάσεις πληθυσμιακού ελέγχου για έλεγχο κακοήθειας, συγκριτικά με 64269 3 μήνες νωρίτερα και 60344 κατά την περίοδο Μάρτιος-Ιούνιος 2019. Ωστόσο, τους καλοκαιρινούς και φθινοπωρινούς μήνες του 2020 κατά την ύφεση του επιδημικού κύματος, ο τριμηνιαίος αριθμός εξετάσεων ανήλθε στο 51944. Σημαντικό είναι ότι η μείωση των διαγνωστικών εξετάσεων κατά την κορύφωση του πρώτου επιδημικού κύματος συνοδεύτηκε από μείωση και στον αριθμό των διαγνώσεων του καρκίνου. Οι ερευνητές υπολόγισαν ότι αυτό είχε ως αποτέλεσμα περίπου 1438 κακοήθειες σε πρώιμο στάδιο να παραμείνουν αδιάγνωστες. Καθώς η πίεση στο σύστημα υγείας κατά τη διάρκεια του δεύτερου κύματος της πανδημίας COVID-19 αυξάνεται, είναι επιτακτική η ανάγκη να εξασφαλιστεί η συνέχιση της υγειονομικής φροντίδας στους ασθενείς με καρκίνο.